

În contextul incertitudinii și instabilității politice interne cu toate implicațiile rezultate, dar și a celui geopolitic din ce în ce mai complex și mai periculos, o singură instituție a continuat să se poziționeze pe primul loc în topul încrederii populației în instituțiile fundamentale ale statului român: Ministerul Apărării Naționale.

Acesta este mai mult decât o instituție, pentru că dedicarea serioasă a fiecăruia dintre cei care fac parte din personalul Ministerului Apărării Naționale, loialitatea față de țară și valorile naționale dovedite de fiecare în parte, curajul asumării misiunilor și îndatoririlor, chiar în condiții dificile, toate acestea explică și justifică pe deplin încrederea pe care românii o au în Armata României. Rezultatul unei abordări proactive, de deschidere și transparență instituțională, a fost menținerea încrederii ridicate a populației în capacitatea Ministerului Apărării Naționale de a-și îndeplini atribuțiile și responsabilitățile legale, respectul și credibilitatea de care se bucură instituția militară fiind confirmate de sondajele de opinie efectuate în toți anii precedenți. Ministerul Apărării Naționale are o istorie impresionantă, prima atestare fiind după Unirea Principatelor Române, când domnitorul Alexandru Ioan Cuza i-a încredințat generalului Ion Emanoil Florescu funcția de șef al Statului Major General și funcția de ministru de război (30 septembrie 1862 - 11 octombrie 1863).

În 17-29 iulie 1868 a fost promulgată prima lege pentru organizarea puterii armate care a fost urmată apoi de o succesiune de legiferări ce au asigurat consolidarea și evoluția instituției până la cea care este astăzi. Este necesară menționarea unor momente istorice pentru a marca evoluțiile semnificative ale instituției: în 23 iunie 1924 se votează legea cu privire la organizarea armatei, care stă la baza sistemului militar românesc în perioada interbelică; în 28 aprilie 1932 este promulgată legea de organizare a armatei conform căreia, „Marele Stat Major al armatei este organul prin care Ministerul Apărării Naționale dirijează, conduce și controlează pregătirea de război a armatei”; în anul 1948 Partidul Comunist Român este prezent, oficial, în armată, printr-o structură militaro-politică numită Direcția Superioară Politică a Armatei, iar în martie 1950 Ministerul Apărării Naționale devine Ministerul Forțelor Armate, ca apoi în 1972 să se revină la vechea denumire.

În 27-28 decembrie 1972 în cadrul Sesiunii Marii Adunări Naționale se adoptă, Legea privind organizarea apărării naționale a României (Legea 14/1972), conform căreia sistemul național de apărare cuprindea două categorii de forțe, permanente și nepermanente, în baza căreia Ministerul Apărării Naționale va funcționa până în 1989. Anul 1990 a constituit momentul când transformările

și evoluțiile Ministerului și a Armatei României au fost accelerate: în 19 decembrie a fost promulgată Legea nr. 41/ 1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, care prevedea modernizarea structurii de conducere a Ministerului Apărării Naționale prin înființarea unui Consiliul Militar Superior al Armatei, ca organ consultativ al ministrului, precum și funcțiile de secretar de stat care sprijină ministrul în exercitarea atribuțiilor sale; în baza Hotărârii de Guvern nr. 828 începând cu 6 martie 1994 în funcția de ministru al apărării a fost numită o persoană politică, cea mai înaltă funcție pentru un militar devenind cea de șef al Statului Major General. Începând cu anul 2004, când România a fost primită în alianța politico-militară NATO, legislația în vigoare a suferit modificări succesive pentru alinierea funcțiunilor ministerului și a structurilor de comandă ale Armatei României la noile standarde echivalente cu cele ale statelor membre.

Astfel, în 12 iulie 2017 a fost promulgată Legea nr. 167/ 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 346/ 2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, principalele modificări și completări fiind că Șeful Statului Major al Apărării conduce Statul Major al Apărării, exercită comanda deplină a structurii de forțe a Armatei României și comanda și controlul prin șefii Statelor Majore ale Forțelor Terestre, Aeriene și Navale și prin comandanții Comandamentului Forțelor Întrunite, Comandamentului Forțelor pentru Operații Speciale, Comandamentului Logistic Întrunit, Comandamentului Comunicațiilor și Informaticii și Comandamentului Apărării Cibernetice, în conformitate cu Constituția României, legile, ordinele și instrucțiunile ministrului apărării naționale. Tot în anul 2017, în baza acordului politic semnat cu partidele parlamentare, s-a asigurat pentru finanțarea apărării 2% din PIB pentru o perioadă de zece ani conform deciziilor din cadrul NATO. Acest lucru este foarte important, întrucât România nu este doar un beneficiar, ci și un furnizor de securitate, și rămâne ferm angajată în respectarea direcțiilor de acțiune din cadrul NATO.

În acest context, alocarea pentru Ministerul Apărării Naționale a minimum 2% din Produsul Intern Brut, din care minimum 20% pentru înzestrare și modernizare, respectiv 2% pentru cercetare, dezvoltare și inovare va contribui în mod esențial la continuarea procesului de transformare și modernizare a Armatei României precum și la îndeplinirea obiectivelor planificate, în concordanță cu misiunile, responsabilitățile încredințate și angajamentele asumate la nivel NATO, UE și ONU. După o evoluție atât de complexă, Ministerul Apărării Naționale a devenit instituția guvernamentală prin care este condusă activitatea în domeniul apărării naționale, potrivit prevederilor legii și strategiei de securitate națională, pentru garantarea suveranității, independenței și unității statului, integrității teritoriale a țării și democrației constituționale.

Armata României are o contribuție majoră la îndeplinirea responsabilităților asumate de țara noastră în cadrul Alianței Nord-Atlantice și la punerea în aplicare a Politicii de Securitate și Apărare Comune a Uniunii Europene. Din această perspectivă, Ministerul Apărării Naționale a continuat să acționeze pentru creșterea credibilității strategice în cadrul NATO și pentru promovarea profilului României ca pilon de stabilitate și securitate pe flancul estic, precum și a importanței strategice a Mării Negre pentru întreaga Alianță.

Activitatea structurilor NATO de pe teritoriul național, Unitatea NATO pentru Integrarea Forțelor, Comandamentul Multinațional de Divizie și Brigada Multinațională de la Craiova, confirmă nivelul de competență al militarilor români și încrederea de care se bucură România în fața aliaților săi. Militarii români au adus o contribuție majoră în cadrul operațiilor și misiunilor sub egida NATO și UE, în special în misiunea RESOLUTE SUPPORT din Afganistan, precum și în operațiile NATO KFOR și UE ALTHEA din teatrul de operații din Balcani și în misiunea NATO din Irak. De asemenea, foarte importantă este și continuarea participării românești în cadrul grupului de luptă din Polonia, care materializează prezența înaintată consolidată. Toate acestea contribuie la confirmarea angajamentului României față de aliații din cadrul alianțelor NATO și UE și la consolidarea încrederii câștigate până în prezent de militarii români din partea statelor partenere. Acest avantaj strategic care a fost plătit cu sacrificiul vieților mai multor eroi militari români în teatrele de operații, situând

România într-o poziție privilegiată în rândul statelor membre. Unul dintre pilonii de bază ai strategiei naționale privind politica externă și de securitate a României este Ministerul Apărării Naționale, angajamentele sale garantând continuitatea și predictibilitatea acestora. Apartenența noastră la Alianța Nord-Atlantică și la Uniunea Europeană, împreună cu parteneriatul strategic pe care îl avem cu Statele Unite ale Americii constituie direcțiile strategice ale politicii externe și de securitate a României care este o susținătoare ferventă și constantă a ideii unei Europe mai puternice.

Într-o perioadă caracterizată de riscuri, provocări și amenințări, dinamice sau latente, nevoia unei Alianțe Nord-Atlantice puternice, unite și eficiente este mai mare decât oricând. Conform Cartei Albe a Apărării 2024, obiectivele politicii de apărare pentru perioada 2021-2024 sunt următoarele: dezvoltarea posturii naționale de apărare și contribuția la consolidarea rezilienței; consolidarea profilului strategic al României în cadrul NATO și UE pe dimensiunea de apărare și descurajare; aprofundarea parteneriatului strategic cu SUA și dezvoltarea cooperării cu ceilalți parteneri strategici ai României; consolidarea profilului României de furnizor de securitate în regiunea extinsă a Mării Negre; dezvoltarea cooperării internaționale bilaterale și în format multilateral în domeniul apărării; sprijinirea autorităților publice în gestionarea situațiilor de urgență. În prezent, Ministerul Apărării Naționale își mobilizează toate instrumentele de natură politico-militară pentru realizarea politicilor de apărare ce reprezintă un ansamblu coerent și coordonat de obiective, măsuri și acțiuni care vizează realizarea obiectivelor naționale de securitate și a obligațiilor asumate pe plan internațional în domeniul apărării. Primul obiectiv este de departe cel mai important și mai dificil de îndeplinit având în vedere complexitatea lui, celelalte fiind deja în derulare.

Dezvoltarea posturii naționale de apărare apare ca o cerință fundamentală în linie cu dezvoltările mediului de securitate, inclusiv la nivel regional, precum și în menținerea și respectarea angajamentelor specifice asumate la nivelul NATO și UE în ce privește dezvoltarea capacităților și contribuția la misiuni și operații. În acest sens efortul național implică dezvoltarea unor pachete naționale de capacități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente. Acestea vor fi destinate deopotrivă descurajării unei agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, precum și pentru asigurarea unor contribuții de nivel calitativ superior la eforturile operaționale și proiectele de descurajare și apărare la nivelul NATO și UE. Programele prioritare cu contracte de achiziție aflate în derulare sunt: transportorul blindat pentru trupe 8x8 (TBT) PIRANHA 5, sistemul de rachete sol-aer cu bătaie mare HSAM PATRIOT, sistemul lansator multiplu de rachete cu bătaie mare HIMARS și avionul multirol al Forțelor Aeriene F16.

Scopul final urmărit de Ministerul Apărării Naționale este consolidarea posturii de apărare a României, prin dezvoltarea acelor tipuri de forțe și capacități care să asigure o ripostă împotriva oricărui posibil agresor, indiferent de mărimea forței acestuia, de o manieră care să facă o agresiune împotriva noastră prea costisitoare pentru a fi încercată. Pentru aceasta Armata României are nevoie de capacități de înaltă tehnologie, o resursă umană înalt educată și foarte bine instruită, o puternică industrie de apărare autohtonă, precum și de dezvoltarea unei culturi instituționale centrată pe cunoaștere și inovație.

Col.(r) Antonio Marinescu